

HARAMLARIN HELÂL SAYILMASI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kes-îran tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve'sselâmu alâ hayra halkihî seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'nnebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ، أَنْ يَغْرِزَ خَشَبَةً فِي
جِدَارِهِ، فَلَا يَمْنَعُهُ*

(د.ت.ه. عن أبي هريرة)

RE. 29/5 (*İze'ste'zene ehadüküm ehâhu, en yağrize haşebetên fî cidârihî, felâ yemna'hu.*)

Sadaka rasûlü'llâh, ve nataka habîbu'llâh...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun... Rabbimiz dünya ve ahiret saadetine cümlelerinizi, cümlemizi nâil eylesin... Cennet ve cemaliyle müşerref eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerini okuyacağız, öğreneceğiz, feyz alacağız; emir alacağız, inşaallah onları tutacağız.

Bu hadislerin okunmasına ve izahına geçmeden önce başta Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-u pâkine hediye olsun diye, sonra onun mübarek âline, pâk ashâbına, cümle etbâına; Peygamber Efendimiz'in vârisleri, ümmetin eminleri, halifeleri, mürşitleri, sâdat ve meşâyih-i turuk-u aliyyemiz ve meşâyih-i vâsilînimizin ve halifelerinin, müridlerinin ruhlarına; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan müteselsilen (*rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*) Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar turuk-u aliyyemizden güzerân eylemiş olan büyüklerimizin ruhlarına;

Bu beldeleri fethedip bize emanet, yâdigâr, hediye ve miras bırakmış olan Fatih Sultan Mehmed Hân'ın ve mübarek ordusunun mensuplarının, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

İçinde oturup ibadet ettiğimiz şu mescidi bina eden, II. Beyazıd'ın has, itimatlı veziri İskender Paşa'nın ruhuna ve bu camiyi asırlar boyu yaşatmış, ayakta tutmuş, tamir etmiş, genişletmiş, büyütmüş, hizmette devam

etmesini sağlamış olan ashâb u hayrâtın ve hasenâtın ruhlarına;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemeye gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının, müslüman geçmişlerinin ruhlarına;

Bu hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet etmiş olan râvilerin, alimlerin ruhlarına ve sâir mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimât kardeşlerimizin de dereceleri üzere ruhlarına hediye olsun diye; Rabbimiz onlara da rahmetiyle muamele etsin, bizlere de dünya ve ahiretin hayırlarını ihsan eylesin diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup ruhlarına gönderelim, bağışlayalım!

.....

a. Kapıda İzin İstenmesi

Bu okuduğum hadis-i şerifler *Râmûzü'l-Ehâdis*'in 29. sayfasındadır. Ben sanıyorum ki 4. hadis-i şerife kadar okumuştuk. Ama 4. hadis-i şerifi de okumadıysak, önce 4'ten başlayalım!

Pek çok kaynaklarda Ebû Mûsa el-Eş'arî ve Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan ve daha başka rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf.

Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:¹

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.265, no:5776; Müslim, *Sahîh*, c.XI, s.103, no:4006; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.395, no:4509; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.403, no:19627; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.193; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.218, no:1447; *Müsnedü'l-Hamîdî*, c.II, s.321, no:734; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.115, no:1360; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.339, no:17442; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدُكُمْ ثَلَاثًا، فَلَمْ يُؤْذَنَ لَهُ، فَلْيَرْجِعْ

(مالك، حم. ق. د. عن أبي موسى وأبي سعيد معاً؛ طب. ض. عن جندب البجلي)

RE. 29/4 (*Ize'ste'zene ehadüküm selâsen, felem yü'zen lehû, felyerci'*)

(*Ize'ste'zene ehadüküm selâsen*) “Sizden birisi üç defa izin istediği halde, (*felem yü'zen lehû*) kendisine izin verilmezse, (*felyerci'*) işi uzatmasın, zorlamasın; kapıdan geriye dönsün!”

Bir mü'minin riayet etmesi gereken çok güzel edepler, çok medenî davranışlar var. Peygamber Efendimiz'in zamanının insanlarının hatırından geçmeyecek çok yüksek edepleri Efendimiz onlara öğretti. Her birisini son derece zarif, kâmil, başkasını düşünen, başkasının hatırını soran, gönlünü alan, faziletli kimseler haline getirdi.

Kapı çalmanın da bir âdâbı vardır: Kapı üç defa çalınır, beklenilir; kapı açılırsa, izin verilirse, girilir. Kapı açılmazsa bir daha zorlanmaz, dönülür. Bu arada içeride namaz kılıyorsa, o vaktin namazını kılacak kadar arayı bekletmek uygun olur.

“—Üç defa çalacağım ama tak tak tak... Tak tak tak... Tak tak tak... Hadi Allah'a ısmarladık!”

Böyle değil. Belki içeride namaz kılıyorsa, birazcık bekleme fırsatı tanıyıp ondan sonra

---

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.168, no:1687; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.90, no:12820; Cündeb ibn-i Süfyan RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.105, no:25204; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.293, no:1309.

dönmek... Dört rekât bir namazı bitirme vakti kadar aralıklı olarak üç defa tıkladırsın; kapı açılmazsa dönersin. Adamın kapısını sabahtan akşama vuracak değilsin ya! Edep, üç defa vurmaktır ve dönmektir.

Bazen de kapı açılır ama kişi der ki:

“–Kusura bakma, müsait değil!” Olabilir. Bazen bizim kapımıza geliyorlar:

“–*Selamün aleyküm* Hocam!”

“–*Aleyküm selâm* ama içerisi dolu. Hanımlar var oraya alamam, burası meşgul, şurası şöyle... Müsait değil!”

Veyahut izah etmeye de lüzum yok; müsait olmayabilir, nâmüsait birtakım durumlar olabilir. İnsanın hastası olur, kendisi rahatsız olur vs... İzin olmadığı zaman zorlamamak lazım!

Bir insan ziyaret için gitmişse, gittiği yerde kapı açılmazsa, dönerse, iki misli ziyaret sevabı alır! Sevabı kat kat olur! Çünkü ziyaret edeceği kimseyi bulsaydı sevinecekti, konuşacaktı, işini bitirecekti; mahrum kaldığının mükâfatı olarak, Allah sevabı iki kat verir.

İzin verilmezse dönülür, ona da hiç kızmamak lazım!

“–Bir sefer senin kapına gelmiştim, sen bana izin vermedin... Bizim mahalleden geçersin, ben de sana gösteririm...”

Böyle şeye lüzum yok. Mazeret bulacaksın, hoş göreceksin; “Elbette vardır bir sebebi...” diyeceksin. Hüsn-ü zanla düşünüp ona göre

gönlünde hiçbir iğbirar, kırgınlık, dargınlık olmayacak.

Edep böyle! İzin verilirse gir.

Âyet-i kerîmede de bu edepten bahsediliyor:

وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا، هُوَ أَزْكَى لَكُمْ

(النور: ٢٨)

(*Ve in kîle lekümü'rcuù ferçiù, hüve ezka leküm*) “Size ‘Geri dönün, müsait değilim, girmeyin!’ denilirse o zaman dönün! Bu daha temizdir, sizin için daha uygundur!” (Nûr, 24/28)

Kapıya doğrudan doğruya durmak da doğru değil; ya arkasını dönecek, ya yanını dönecek; direkt kapının içine bakmayacak. Kapı açıldığı zaman karşısındaki birden görünmesin diye... Kadın olabilir, mahrem olmayan kimse olabilir, veyahut içerde nâhoş bir şeyi gözüne ilişiverir... Onun için yan durmak lazım!

Hız. Osman RA'ın halifeliği zamanında birisi Hız. Osman'ın meclisine, yanına geliyor:

“—*Es-selâmü aleyküm yâ emire'l-mü'minîn!*” diye içeriye giriyor.

Hız. Osman RA şöyle bir bakıyor:

“—*Aleyküm selâm* ama, ben senin gözünde zina emareleri görüyorum, gözünde zina izleri var; ne oldu?”

Şahıs beyninden vurulmuşa dönüyor. Sarsılıyor, o kadar şaşırıyor ve diyor ki:

“—Yâ emire’l-mü’minîn! Yoksa peygamberlik kesilmedi mi? Peygamberlik devam mı ediyor?”

Yâni, “Peygamber Efendimiz vefat etti. Hz. Ebû Bekir halife oldu, vefat etti. Hz. Ömer halife oldu, şimdi sen halife oldun; yoksa peygamberlik devam mı ediyor? Benim gözümde zina izi olduğunu nereden bildin?”

Heyecandan hemen o anda hatırına gelmiş bir soru.

Böyle olağanüstü görüşler, seziler, haller mü’min kullarda olur; buna keramet denilir. İlla peygamber olmak şartı yoktur, Allah nasib ederse bazı kullar bazı şeyleri görür, gönülden geçenleri bilir, keramet sahibi olmuş bir kimse olabilir.

“—Evet, istemeyerek oldu: Yolda giderken açık bir kapıdan bir baktım, içeride de bir kadın varmış. Ona gözüm takıldı.” diyor.

Hani demek ki insan gözüne sahip olmalı, her tarafa bakmamalı; öyle baktığı zaman gözüne bir şey takılıyor, takıldığı zaman da göz zinası gibi bir günah omuzuna yükleniveriyor. Onun için insanın gözüne sahip olması lâzım.

Okudum ki; insan bir açık pencereden, açık kapıdan içeriye bakarsa sanki izinsiz o eve girmiş gibi günah olur. İzinsiz, hırsızlama, sessiz girmiş gibi günah olur.

Onun için kardeşlerimiz mümkün olduğu kadar gözüne sahip olmaya dikkat etsin. Bir kapıya da üç defa vurduktan sonra dönsün. Ama bu üç defa vurmanız aralıklı olsun, bekleme miktarı

biraz uzunca olsun. Çünkü içeride namaza durmuş olabilir.

İnsan “Allahu ekber!” diye tam namaza duruyor, “Zır zır zır...” telefon çalıyor. Sekiz-dokuz defa çalıyor, çabuk da kesilmiyor. İnsan namazını nasıl kıldığını bilemiyor.

Kapı çalınıyor, namazda olduğu için açamıyor.

Siz birisine telefon ettiğiniz zaman da telefon kaldırılmıyorsa, arkasından hemen bir defa telefon etmeyin. Biraz bekleyin, namaz kılıyorduyorsa, o vakit geçinceye kadar biraz aralıklı telefon edin, belki ikinci sefer kaldıracak.

Bunların hepsi detaydır, teferruattır, bir nezaket kaidesi, âdâbı muâşeret kaidesidir. Ama Efendimiz her şeyi öğretmiş.

Çölün bedevîsine, ümmîsine, söz bilmeyen, laf anlamayan insanına kapı nasıl vurulacak onu dahi öğretmiş de İslâm'ın gelmesinden sonra kız çocuklarını diri diri toprağa gömen kavim, en medenî, yüksek, şerefli, en sevaplı insanlar olmuş, evliyâların en yüksek mertebesinden daha yüksek mertebeye yükselmişler. Öğretenin bereketinden, izzetinden, kıymetinden, yüceliğinden öğrenenlerin de şerefi ne kadar yüksek oluyor!

b. Komşunun Kirişine İzin Verilmesi

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş, kaynakları sıhhatli. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

² Buhârî, *Sahîh*, c.VIII, s.347, no:2283; Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.322, no:3019; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.201, no:1273; Ebû Dâ-

إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ، أَنْ يَغْرِزَ خَشَبَةً فِي

جِدَارِهِ، فَلَا يَمْنَعُهُ

(د.ت.ه. عن أبي هريرة)

RE. 29/5 (*İze'ste'zene ehadüküm ehâhu, en yağrize haşebeten fî cidârihî, felâ yemna'hu.*)

(*İze'ste'zene ehadüküm ehâhu*) “Sizden bir kardeşiniz, (*en yağrize haşebeten fî cidârihî*) kirişinin ucunu duvarınıza koymak için müsaade isterse; ‘Evimin avlusunda gölgeleneceğim, şu kirişimin ucunu duvarınıza yerleştirebilir miyim?’ diye izin isterse; (*felâ yemna'hu*) ona mâni olmayın, o müsaadeyi verin!”

Kıyamet kopmaz ya! Senin duvarın gene duracak; orada biraz oyuk açacak, o kirişi oraya koyacak. O gölgeyi yapacak, işini görecek. Mü'min kardeşindir. Allah mü'minler arasında çok yakın, çok samimi kardeşlik kurmuştur. İnsanın kardeşi için sevgi ile ikramda bulunması, fedakârlıkta bulunması lâzım!

c. Camiye Gitmek İçin Hanımınıza İzin Verin!

Abdullah ibn-i Ömer'den, Hz. Ömer'in oğlu
vud, *Sünen*, c.X, s.40, no:3150; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.136, no:2326; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.240, no:7276; Mâlik, *Muvatta' (Rivayet-i Muhammed)*, c.III, s.224, no:803; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.68, no:11155; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.417, no:5540; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.122, no:6249; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.V, s.435; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.286, no:6808; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VIII, s.190, no:1520; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.34, no:1115; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.401, no:2014; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdullah RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِذَا اسْتَأْذَنْتَ أَحَدَكُمْ امْرَأَتَهُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا
يَمْنَعُهَا

(حم.خ.م.ق.ن. عن ابن عمر)

RE. 29/6 (*İze'ste'zenet ehadeküm imreetühû ile'l-mescidi, felâ yemna'hâ.*)

(*İze'ste'zenet ehadeküm imreetühû ile'l-mescidi*). “Hanımı sizden birisinden mescide gitmek için müsaade isterse, (*felâ yemna'hâ*) ona mâni olmasın, bıraksın; kadın, mescide gidebilsin.”

“—Sen benim karımsın, eşimsin, hatunumsun, benim emrimdesin, Allah bana o salâhiyeti vermiş, seni sokağa bırakmıyorum, bir yere çıkmayacaksın, perdeyi kapatacaksın, kimseyle görüşmeyeceksin...”

Biraz dur bakalım! Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi, emri nasıl?

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

³ Müslim, *Sahîh*, c.II, s.439, no:666; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.9, no:4556; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.591, no:2213; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.90, no:1677; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.128, no:442; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.132, no:5149; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.394, no:1438; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.306, no:5426; *Müsnedü'l-Hâmidî*, c.II, s.277, no:612; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.401, no:2014; Abdürrezzak, *Musannef*, c.III, s.151, no:5122; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.II, s.78; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.413, no:45170; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.294, no:1311.

“—Hanım mescide gitmek isterse, mâni olmasın!”

Peygamber Efendimiz’in mescidine kadınlar gelirdi, arka saflarda dururlardı. En ön saflarda olgun yaşlılar, arka saflarda çocuklar, gençler; en gerideki yerde de kadınlar namaza dururlardı. Hatta çoluk çocuğunu alıp gelirlerdi. Kadınlardan çocuğu olup da onu kucağına alıp gelmiş olanlar olurdu.

Bir sabah namazında Peygamber Efendimiz çok kısa sûrelerle namazı kıldırmış.

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâh... Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâh...*” selâm vermiş.

Namazı çabuk bitirmiş. Daha önceleri uzunca okuduğu için, sebebini sormuşlar:

“—Yâ Rasûlallah! Bu sabah, namazı çok çabuk bitirdiniz.”

Demiş ki:

“—Arkada bir kadının çocuğu ağlıyordu; onun için çabuk kıldırdım, çabuk selâm verdim.”

Bu hadîs-i şerîf neyi gösteriyor?

Peygamber SAS Efendimiz’in zamanında kadınların camiye geldiğini ve gelmesini Efendimiz’in istediğini gösteriyor.

Neden?

Çünkü o da Kur’an öğrenecek, o da hadis dinleyecek, dinini öğrenecek, iyi müslüman olacak. Çocuğunu müslüman yetiştirecek. O da efendisinin İslâmca yaşamasına yardımcı

olacak, haksız isteklerde bulunmayacak...
Birçok hikmetleri var.

Süleymaniye Camii koskocaman cami; geçen cuma günü nasip oldu, orada cuma namazını kıldım. Baktım, kadınlar kısmı yok...

Acaba bu camiyi yaptıkları zaman kadınlar nerede namaz kılıyorlardı? Beyler o zaman:

“—Siz gelmeyin, evde kılın!” mı diyorlardı?

Hep erkeklere mi mahsustu, bilmiyorum.

Kadınların abdest alma yeri neresiydi?

O da yok! Uydurma bir şeyler var da; muntazam gördüğümüz, girişi-çıkışı kadınlara mahsus, ayrı, gönlümüzde istediğimiz bir şey yok.

Peygamber Efendimiz'in mescidinde bu faaliyetler olduğuna göre, tabii esas olarak ölçüyü Peygamberimiz'e göre alıp çalışmamız lazım!

Biz de el-hamdü lillâh, hanımların İslâm'ı öğrenmesi için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz, teşkilatlanmayı yapıyoruz. Yetişmeleri için gerekli hocaların, onları yetiştirmesine destek oluyoruz.

d. Taş Kullanırken Tek Kullanılması

Ebû Hüreyre RA'dan bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.261, no:561; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.131, no:6002; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.104, no:509; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.42, no:77; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.195, no:1041; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.358, no:26444; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.296, no:1316.

إِذَا اسْتَجْمَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيُوتِرْ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَتِرٌ،
يُحِبُّ الْوِتْرَ؛ أَمَّا

تَرَى السَّمَوَاتِ سَبْعًا، وَالْأَرْضِينَ سَبْعًا، وَالْأَيَّامَ

سَبْعًا، وَالطَّوَّافَ، وَالْجَمَارَ

(طس. حب. ك. عن أبي هريرة)

RE. 29/7 (*İze'stecmere ehadüküm felyûtir, feinna'llàhe teâlâ vitrin yuhibbu'l vitre; emâ tera's-semâvâti seb'an, ve'l-aradîne seb'an, ve'l-eyyâme seb'an, ve't-tavâfe, ve'l-cimâr.*)

(*İze'stecmere ehadüküm felyûtir*) “Sizden birinize taş kullanmak gerektiği zaman taşı tek olarak kullansın, bu işi tek yapsın! (*Feinna'llàhe teâlâ vitrin yuhibbu'l-vitre*) Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri tektir, teki sever.”

(*Emâ tera's-semâvâti seb'an*) “Görmüyor musun ki semavât yedi tanedir, gökler yedi tanedir; (*ve'l-aradîne seb'an*) yerler yedi kattır, yedi tanedir; (*ve'l-eyyâme seb'an*) haftanın günleri yedi tanedir, (*ve't-tavâfe*) Kâbe'nin etrafında tavaf yedi tanedir, (*ve'l-cimâr*) taş atmak yedi tanedir.”

Mina'da şeytan taşlamada da “Bi'smi'llâhi allàhu ekber!” diye, haccın menâsiki îfâ edilirken yedişer tane taş atılır. Bizim halkımız o taşlamaları “Küçük Şeytan, Orta Şeytan, Büyük Şeytan” diye tarif ediyorlar. Araplar; (*el-cemretü'l-ûlâ, ve'l-cemretü'l-vustâ, ve'l-cem-*

retü'l-akabe) diye söylüyor. Bunların tek sayı olduğunu söylüyor.

İsticmar denilen şey, taş kullanmak; taşın temizlik için kullanılması. Peygamber SAS Efendimiz mü'minin her şeyini tarif etmiştir. Yüznumaraya girmesi çıkması nasıl olacak, onun da âdâbı var. Her şeyin bir âdâbı, usulü var. Camiye nasıl girilecek çıkılacak, nasıl dualar okunacak; âdâbı var. Gerdeğe nasıl girilecek, âdâbı var. Hepsinin âdâbı var...

İslâm dini temizliğe son derece riayet eylemiş. Diş temizliğine, koltuk altı, kasık, küçük abdestten sonra, büyük abdestten sonra temizliğe, haftalık temizliğe, boy abdest almaya, günlük elini ayağını abdest almak suretiyle beş defa yıkamaya, kalp temizliğine, mânevî temizliğe, niyet temizliğine... Her şeye çok büyük önem vermiş.

İnsan kampa çıkar, kıra gider, yolda olur, başına gelebilir. Küçük abdestini yapacak, nasıl yapacak, nasıl kurtulacak, elbisesini nasıl kirletmeyecek? Büyük abdestini yapacak, nasıl kurtulacak, nasıl temizlenecek, iç çamaşırlarını nasıl kirletmeyecek? Bunların hepsi düşünülmüş, tavsiyeler yapılmış Müslümanlar bu hususta temizliğe o kadar riayet etmişler ki Peygamber Efendimiz'e âyet-i kerîme iniyor. O, Peygamber Efendimizi sevenler, Medine-i Münevvere'ye davet eden o ensar, ashâb-ı kirâmın mübarekleri Kuba'da mescid yapmışlar. Efendimiz'e "Gel, burada bizim mescidimizde namaz kıl." diyorlar, davet ediyorlar. Âyet-i kerîme iniyor, Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki;

“—Onların mescidi takvâ üzerine bina edilmiştir, Allah korkusu üzerine, edep üzerine bina edilmiştir, mübarek mesciddir, orada namazı kıl!”

فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُطَهَّرِينَ

(التوبة: ١٠٨)

(*Fîhi ricâlün yuhibbûne en yetetahherû*) “O takvâ üzerine kurulmuş olan mescidde ihlâslı ve temizlenmeyi çok seven insanlar var. (*Va’llâhu yuhibbu’l-muttahhirîn*) Allah öyle tertemiz olmak isteyenleri, çok temizlenenleri sever.” (Tevbe, 9/108)

Sormuşlar ki;

“—Yâ mübarekler! Siz bu mescidi yapmışsınız, Allah ‘Takvâ üzerine kurulmuş mescid’ diye sizi ayetle methediyor, mescidiniz mübarek olsun. Allah’ın methine mazhar olmuş bir mescid. Allah sizi ‘Orada aşırı temizlenmeyi seven insanlar vardır.’ diye bir de temizliğinizden dolayı methediyor, siz ne yaparsınız, sizin temizliğiniz nedir?” Onların da cevabı:

“—Biz küçük abdestin, büyük abdestin herhangi bir kalıntısının kalmamasına, temizliğine çok riayet ederiz.” olmuş.

Tabii normal bir şey. İnsan yemek yedi mi, su içti mi belli zamanda yüz numaraya gitme ihtiyacı oluyor. Medenî bir ülkede bunun şartları sağlanıyor; tertemiz yüznumaralar, fayans

döşeli, pırıl pırıl usullerle üstüne sıçratmadan, güzel bir tarzda yapıyor.

Bir milletin medenîliği yüznumaralarından belli olur, deniliyor. Bir şehre gidiyorsunuz, bir millete gidiyorsunuz; onun yüznumarasına girdiğiniz zaman, ona verilen önemden, oradaki temizlikten onun medeniyet seviyesini anlarsınız, belli olur, deniliyor.

O bakımdan bizim dedelerimiz temizliğe çok riayet etmiş, bize de o alışkanlık –el-hamdü lillâh– gelmiş. Allah onlardan razı olsun, her türlü temizliğe o kadar riayet ederlermiş ki, büyüklerimizden duyduğumuz, mesela kimisinin namaz için ayrı şalvarı varmış, namaz şalvarını giyermiş. Hani tarlada, şurada burada gezdiğinden kirlenmiş olmasın diye ayrı temiz bir namaz şalvarı bulundurlarmış.

Her yerde, her şehirde, her kasabada, her köyde bakıyorsunuz umumî hamamlar var. İçeri girip yıkanmak, derhal temiz hale gelmek mümkün. Padişahın, paşanın birisi cami yaptırmış, külliye yaptırmış; hemen yanına bir hamam koymuş, burada da yıkansınlar diye.

“–İsteyen burada yıkansın, isteyen şurada abdest alsın, sonra gelsin namazı kılsın...” diye her türlü tedbiri almışlar.

Şakır şakır sular akıyor, insanlar temizleniyor, pırıl pırıl, tertemiz. Müslüman günde beş defa yıkıyor, haftada en aşağı bir defa boy abdesti alıyor...

“–Zaten şimdi yapıyoruz, bunun ne önemi var?”

Ama eskiden yapılmıyordu ve başka milletlere bakıyoruz, onlar yapmıyorlardı. Avrupalılar vaftiz suyunun tılsımı bozulmasın diye hiç yıkanmıyorlarmış, senede bir kere siliniyorlarmış, diye kitaplar yazıyor. *Versay Sarayı*'nda yüznumara yoktur, diye yazıyor! Yüznumara kısmı yok!

Bu adamlar ne yaparlardı? Düşün bakalım; bu sarayda bu kadar adam vardı, yüznumarasız bir yerde bu adamlar ne yapıyordu? Buyur, notunu ver bakalım!

Burada da büyük abdestten sonra temizlenmek için taş kullanmak, en imkânsız şartlar altında bile gene temizliğe riayet etmek gerektiği ve bunları üç defa yapmak gerektiği anlatılıyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin tek olduğunu bildiriyor, hatırlatıyor, tek adetli iş yapmayı tavsiye ediyor.

Hatta İmâm-ı Rabbânî Efendimiz “Çiçek toplayın!” demiş de müridleri çiçek getirmişler. Bir tanesi çift getirmiş. Bakmış, sayısı çift.

“—Evladım, sen ‘Allah tektir, teki sever.’ hadisini duymadın mı?” Çiçek toplamada bile sünnete uygunluğu sağlıyor, onu emrediyor. “Niye tek getirmedi, bir tane daha eksik getirseydin tek olurdu. Bir tane daha fazla getirseydin tek olurdu, hadîs-i şerife uygun olurdu.” Demiş.

Bizim büyüklerimiz hadise böyle sarılmışlar. Hadîs-i şeriflere, sünnet-i seniyyeye böyle sarılmışlar, Efendimiz'in yolunda böyle yürümüşler. Allah bize de sünnet-i seniyyeye sarılıp onu ihya etmek sevaplarını ihсан etsin.

Sünnete sarılıp onu ihya etmenin sevabı nedir?

Yüz şehid sevabı kazanmaktır. Ümmetin bozulduğu zamanda Efendimiz'in sünnetini ihya etmenin sevabı, yüz şehid sevabına denktir. Bir tane şehid sevabı olsa insana o bile yeter. Çünkü şehid, cennete hesapsız gidiyor. Yüz şehid sevabı almak, sünnet-i seniyyeye uygun yaşayan insana verilen mükâfatın çok büyük olduğunu gösteriyor.

O halde ne yapacağız?

İşimizi her hususta Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine uygun, temiz, ilmî, dinimizin istediği gibi, Efendimiz'in tavsiye ettiği gibi yapmaya dikkat edeceğiz. Çiçek toplarken dahi, yedi tane, beş tane, üç tane olmasına dikkat edeceğiz.

e. Ümmetin Haramı Helâl Sayması

Deylemî, Huzeyfe RA'dan rivayet etmiş.

Konu değişiyor. Hadisler, baştaki kelimelerin alfabetik sıralanmasına göre sayfalara yazıldığı için karşımıza alfabetik sırada başka bir konu geliveriyor.

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfnde buyurdu ki:⁵

إِذَا اسْتَحَلَّتْ هَذِهِ الْأُمَّةُ الْخَمْرَ بِالنَّبِيدِ، وَالرِّبَا
بِالْبَيْعِ، وَالسُّحْتِ

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.334, no:1331; Huzeyfe ibn-i Yemân RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.226, no:38497; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.298, no:1319.

بِالْهَدِيَّةِ، وَأَتَجَرُّوا بِالزَّكَاتِ؛ فَعِنْدَ ذَلِكَ هَلَاكُهُمْ،

لِيَزْدَادُوا إِثْمًا

(الديلمى عن حذيفة)

RE. 29/8 (*İze'stahnallet hâzihi'l-ümme'tü'l-hamra bi'n-nebîzi, ve'r-ribâ bi'l-bey'î, ve's-suhte bi'l-hediyyeti, ve etcerû bi'z-zekâti; feinde zâlike helâkühüm, li-yezdâdû ismen.*)

(*İze'stahnallet hâzihi'l-ümme'tü'l-hamra*) “Bu ümme't içkiyi helâl gördüğü zaman...”

Nebiz, hurmadan yapılan şıra demek.

Şıra helâl; çünkü hurmayı sıkıyorsun, sulandırıyor-sun, şerbet yapıyorsun, içiyorsun! Bunda kafayı tutmak ve insanı sarhoş etmek durumu olmadığı için helâl. Tatlı bir şerbet oluyor, onu içiyorsun. Baktın, üzüm salkımları biraz taneli, sıkıyorsun, getiriyorsun, hemen sunuyorsun, üzüm suyu normal, içilir. Hurmayı karıştırıyorsun, sulandırıyor-sun, içilir.

(*Bi'n-nebîz*) derken, burada bî harf-i cerri var. Buna bâ-ı mukâbele derler. (*İze'stahnallet hâzihi'l-ümme'tü'l-hamra bi'n-nebîzi*) “Nebizi bırakıp içkiyi helâl saydığı zaman...” Onu bırakıyor, bunu alıyor.

“—Yahu mübarek! Helâl yol var, helâl yoldan şu ihtiyacını gider, haramı bırak. Buyur meşrubatın her çeşidi var; limonata, mandalina suyu, portakal suyu, elma suyu, havuç suyu, ayran, temir, temr-i hindi, nar suyu, boza... Çeşit çeşit güzel meşrubatlar var. Bu kadar helâlleri

bırakıp da harama niye giriyorsun?”

İmanın zayıflığından, Allah korkusu olmadığından, takvâsı olmadığından yapıyor!

“Ümmet, helâl olan hurma şerbetini bırakır da haram olan içkiyi helâl sayıp içerse; (ve’r-ribâ bi’l-bey’i) alışveriş mukabilinde, alışverişi bırakıp onun yerine ribayı helâl edinirse, faizi helâl edinirse...”

وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

(البقرة: ٢٧٥)

(*Ve ehalle’llâhü’l-bey’a ve harrame’r-ribâ*)
“Allah alışverişi, ticareti meşrû kılmıştır, teşvik etmiştir, sevaptır, kâr konulabilir; ama faizi haram kılmıştır.” (Bakara, 2/275)

Kur’ân-ı Kerîm böyle buyuruyor. Bir diyeceğin, itirazın var mı?

Allah alışverişi helâl kılmıştır, faiz almayı, vermeyi haram kılmıştır. Âşikâr, açık bir yasaklama: Faiz, riba haram; kesin!

Faizi helâl görüp, faiz alıp faiz verenlere ne diyor Allah-u Teâlâ Hazretleri:

فَأُذِنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

(البقرة: ٢٧٩)

(*Fe’zenû bi-harbin mina’llâhi ve rasûlihî*)
“Allah’la, Rasûlüllah’la harp ilan etmiş, harp ilan etmenin kapısını açmış olur!” (Bakara, 2/279) diyor.

Harp ilanı oluyor. Faizi helâl sayıyorsan Allah’la savaş ilanı!

“—Ben seninle savaşacağım yâ Rabbi!”

Hâşâ, sümme hâşâ, kimsenin gücü yetmez ama hareketin mânası bu. Alışveriş yerine faizi helâl saydı mı, hurma şerbeti yerine içkiyi helâl saydı mı, yedi mi, içti mi...

Üçüncüsü ne?

(Ve’s-suhte bi’l-hediyyeti) “Hediye yerine rüşveti, haram malı yedi mi...”

Hediyeleşmek helâl ama memuriyetin hediyesi olmaz, vazifede hediye almak olmaz. Rüşvet haram. “O da bir çeşit hediyedir.” filan derse olmaz. O başka, o başka! Rüşveti aldığı zaman, hediye gibi kabul ettiği zaman haramı tercih etmiş oluyor.

(Ve’t-tecerû bi’z-zekâti) “Zekât ile ticaret yaptığı zaman...”

Ticaret yapıyormuş, kazanıyormuş gibi zekâtı kendisine geçim kaynağı yaptığı zaman; zengin olduğu halde zekâta muhtaç ve müstahak olmadan zekâtı toplayıp fakire vermeden kendisi yuttuğu zaman, onunla geçimini sağladığı zaman...

Bunların hepsi birer içtimaî hastalık alâmetidir. Allah’ın gazabına uğrama sebebidir.

(Feinde zâlike helâkühüm li-yezdâdû ismen) “Bunlar yapılırsa, günahları aşikâre arttırdıkları için o kavmin helâki başlarına yazılır, helâki başlarına gelir; o kavim helâk olur.”

Müslüman bir kavimdi, niye düşmana yenildi? Müslüman bir kavimdi, niye zillete uğradı, niye istilaya uğradı, niye düşmana mağlup düştü? Az bir müslüman çok düşmanı yenebiliyordu, niye yenemediler?.. Bu sebeplerle!

Sen misin Allah'ın haramından korkmayıp haramını yiyen, helâlini bırakıp haram yola kayan? O zaman Allah'ın yardımını kesilir, cezasını, belasını bulur, başına helâki gelir.

Müslüman, Allah'ın haram kıldığı şeyde “Neden, niçin, ne münasebet...” demeyecek.

“—Bu haram mı?”

“—Kesin haram...”

Bırakacak!

Alışveriş helâl. Buyur bir dükkâncık aç!

Dükkânın yoksa eline bir sepet al; bir şey al, bir şey sat. Alışveriş serbest... Ticaret serbest ama faiz yeme! Ticaret serbest ama zekâtı yeme!

Zekât ticareti; kendisi fakir olmadığı halde zekât toplayıp onu yemek, rüşvet almak, faiz yemek, içki içmek... Bunların hepsi büyük günahlardır. Peygamber Efendimiz bazı hadîs-i şerîflerinde büyük günahları saymıştır. Bunlar büyük günahlardır.

Maalesef müslüman topluluklar bugün İslâm'ı, İslâm'ın mânasını unutmuştur. Maalesef çoğu içki içiyor. Korca korca içiyor, utana utana, saklaya saklaya, kaçça kaçça içiyor ama içiyor, maalesef içiyor. Bu takvâsı kalmamıştır.

Maalesef pek çok kimse faizi yiyor. Müesse-

seleşmiş, usul haline gelmiş. Emekli, yaşlı kadın:

“—Başka çarem yok; kocamdan aldığım parayı bankaya koydum, onun faizini alıp yiyorum...” diyor.

Elinde tesbih, başında başörtü; sevap kazanacağım diye uğraş babam uğraş! Yediğin haram, ibadetlerin makbul değil!

“—Ne yapayım? Başka çarem yok!..”

Çare olmaz olur mu? Allah bir şeyi yasaklamışsa öbür tarafta çaresini mutlaka göstermiştir. Zinayı yasaklamıştır, evlilik serbest. Davullu, şanlı şerefli, ziyafetli, dualı, hatimli düğününü yap, evlen... Herkes bilsin ki:

“—Tamam, bu kimseyle bu kimse evlendi.”

Evlilik helâl, Peygamber Efendimiz de evlenmiş. Bir mahzuru yok.

İçki haram ama sayılamayacak kadar çok meşrubat helâl. Niye onları bırakıyorsun da bu harama geçiyorsun?

Faiz haram ama alışveriş helâl. Paranı faize vereceğine işleteceksin. İslâm, aktif çalıştırmayı istiyor. Bedavadan, oturduğu yerden kazanmayı istemiyor.

O bakımdan bir şeyi yasaklamışsa alternatifini göstermiştir.

Alternatifi daha güzeldir. Alternatifi cemiyet için faydalıdır, alternatifini insanın sıhhati için faydalıdır. İslâm; ruh için, beden için, aile, cemiyet, dünya, ahiret için güzel olan tarafı

göstermiştir.

İçkiyi haram kılmıştır, çok iyi etmiştir. El-hamdü lillah ki haram kılmış. Zinayı haram kılmıştır çok iyi etmiştir. El-hamdü lillah ki dinimiz bunu açıkça beyan ediyor. Daha başka nesi yasaksa yasağı güzeldir; nesi helâlse helâli güzeldir, emri güzeldir, lütfu güzeldir. Her şeyi güzeldir. Anlayana İslâm'ın her şeyi güzeldir! Anlayan anlıyor.

“—Hocam, biz müslümanız da sevdiğimizden bize güzel geliyor...”

“—Hayır, sadece böyle değil. İslâm'ı bîtaraf olarak inceleyen, müslüman olmayan alimler de İslâm'ı seviyor, beğeniyor ve müslüman oluyor.”

“—Ben anadan babadan, dededen, soydan, soptan sülaleden müslümanım da İslâm'ı seviyorum, İslâm içinde büyümüşüm de İslâm'ı seviyorum, hıristiyan olarak büyüyen de Hıristiyanlığı sever. Budist olarak büyüyen de Budizm'i sever...”

O, akli başına gelinceye kadar öyle gider, taklit devri çocukluk devrine kadar. Ondan sonra bir budist, İslâm'ı öğreniyor müslüman oluyor.

Muhammed İkbâl'in ecdadı budistmiş, hinduymuş; müslüman olmuş. Ondan sonraki evlatlardan Muhammed İkbâl gibi bir büyük şair gelmiş. Bizim daha evvelki, Orta Asya'daki dedeler; başka dinlerden İslâm'a gelmişler, müslüman olmuşlar. O eski, onu bırakalım...

Zamanımızda; adam hıristiyan papaz; İslâm'ı inceliyor, müslüman oluyor. Adam Fransız İlimler

Akademisi'nde profesör, hıristiyan doğmuş, hıristiyan yaşamış; İslâm'ı incelemiş, müslüman oluyor. Adam sosyalist, komünist, filozof, gazeteci, yazar; İslâm'ı inceliyor, komünizmi de bırakıyor, sosyalizmi de, kapitalizmi de bırakıyor; inceledikten sonra her şeyi bırakıyor, müslüman oluyor. Tanıdığımız çok kimseler var; ismen sıraladığımız, kitaplarımızda, dergilerimizde yazdığımız çok kimseler var. İnceleyip sonunda müslüman oluyor.

Demek ki sadece benim platonik sevgimden, anadan-babadan müslüman olmamdan kaynaklanmıyor. İslâm'ın kendisi güzel de oradan kaynaklanıyor. İslâm güzel olduğu için beğeniliyor, İslâm güzel olduğu için insan müslüman oluyor. İnceledikten, araştırdıktan sonra müslüman oluyor.

El-hamdü lillah bizim kuvvetli olduğumuz taraf burası. Bizim bu kadar derbederliğimize, bu kadar perişanlığımıza, fakirliğimize rağmen İslâm'ın yeryüzünden silinmemesinin sebebi, prensiplerinin güzel olmasından!

Yoksa Osmanlı Devleti'ni devirdiler; müslümanlar zayıftı, silip götürürlerdi. Emperyalistler, misyonerler harıl harıl çalıştı: Afrika'yı istila, ahâlisini hıristiyan ettiler; şimdi müslüman oluyorlar. Sene başında okula geldiği zaman, öğretmen:

“—212 John burada mı?” diye soruyor. Kalkıyor:

“—Benim adım şimdi John değil, ben müslüman oldum; ismim şu...” diyor. Sil baştan, isim değişiyor.

Neden?

İslâm'ın güzelliğinden dolayı! Güzel olduğunu anlıyor, doğru yola geliyor.

Allah bizi bu güzel dinden ayırmasın. Helâllerden ayırmasın, şeytana kandırtmasın, nefse mağlup etmesin. Haramları, günahları sevdirtmesin.

Allah; haramları, günahları yasak kılmış, şeytan da onları göze güzel gösterir. Allar, pullar, süsler insanın önüne diker. İnsanın içi gider. Meyhanede şişeleri görünce kapıda yutkunur durur.

Görmüyor musun şehri? Gece, karanlık bastığı zaman Beyoğlu semtine bak, şehrin zengin muhitlerine bak, caddelerinde yürü ışıklı reklamlara bak; çoğu, insanın nefsini günaha çekmek için çeşitli reklamlar, resimler, ışıklar... “Gel buraya, gel bana, yap şu günahı...” diye hep günaha davet.

Allah kulları imtihan ediyor:

“—Bak böyle zevkler var, hadi bakalım gidecek misin?”

“—Gitmem yâ Rabbi! Başımı kesseler senin yolundan ayrılmam, günaha bulaşmam!”

Tamam, o zaman onun derecesi artıyor. Ötekisi de sabredemiyor, tahammül edemiyor, nefsine yeniliyor, mağlup oluyor; o da cezasını çekiyor. Bak o zaman kavimler helâke uğruyor.

Yoksa Osmanlı neden yıkılacak? Buyur, hadîs-i şerîfi oku, anla:

“—Allah'ın emirleri tutulmazsa, Allah'ın dinine

hizmet ana fikir olmaktan çıkarsa, toplum genel olarak haramlara yapışırsa, helâller terk edilirse, o zaman bir millete helâk gelir!”

Osmanlı yıkılır mıydı yoksa? Koca Osmanlı Devlet-i Aliyye’si yıkılmazdı ama Yeniçeriler içki içmişler, şairler şiirlerinde boyuna içkiyi methetmişler:

Bağdatlı Ruhi

Sâkî getir ol bâdeyi kim dâfi-i gamdur

Saykal ur o mir’âta ki pür-jeng ü elemdür

[Sâkî kederi def eden o şarabı getir; elem pasıyla dolmuş o aynaya perdah vur, parlat!]

Hristiyan muğbeçeye, meyhaneci çırağına methiyeler yazmışlar.

“—Sen misin öyle yapan? Buyur bakalım!” diye ceza gelmiş. Diyebiliriz ki, Osmanlı’yı divan şiiri yıkmıştır!

Neden? Çünkü şiir cemiyetin rûhiyâtının aksettiği bir perde... Şiirde ne varsa cemiyetin içindeki insanlarda o var.

Sen misin içkiyi metheden, sen misin oğlancılığı metheden? Sen misin günahı metheden, sen misin şunu, bunu yapan?

Şaire bakıyorsun; âşık olmuş, şiir yazmış.

“—Kime âşık oldun?” Bir delikanlıya âşık olmuş!

Vay edepsiz vay, vay alçak vay! Biz bile sinirleniyoruz. Allah’ın gazabı tecelli ediyor. Onun arkasından bir darbe geliyor.

Allah bizim ayağımızı kaydırmasın... Günahlara

bulaştırmasın... Sevaplı, hayırlı, helâl yolda yaşayıp, helâlle geçinip, helâl işler yapıp. Huzuruna yüzü ak, alını açık varmaya muvaffak eylesin... Yardımcımız olsun, tevîkîni refîk eylesin...

f. Ümmet Beş Şeyi Helâl Sayınca Helâk Olur

Enes RA'dan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:⁶

إِذَا اسْتَحَلَّتْ أُمَّتِي خَمْسًا، فَعَلَيْهِمُ الدِّمَارُ: إِذَا
ظَهَرَ فِيهِمُ التَّلَاعُنُ،

وَلِبِسُوا الْحَرِيرَ، وَاتَّخَذُوا الْقَيْنَاتَ، وَشَرِبُوا
الْخُمُورَ، وَاکْتَفَى الرَّجَالُ

بِالرِّجَالِ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ

(طس. هب. عن أنس)

RE. 29/9 (*İze'stehallet ümmetî hamsen feal-eyhimü'd-dimâr: İzâ zahara fîhimü'ttelâunu, ve lebisü'l-harîre, ve't-tahazu'l-kaynâte, ve şeribu'l-humûre, ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâu*)

⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.377, no:5469; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.226, no:38498; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.297, no:1318.

(*İze'stehallet ümmetî hamsen fealeyhimü'd-dimâr*) “Benim ümmetim, Ümmet-i Muhammed beş şeyi helâl saydığı zaman, helâl kabul ettiği, helâl gördüğü, yapmaktan aldırmadığı, boş verdiği zaman, beş şeyi haram olduğu halde helâl gördüğü zaman onlara helâk vardır, başlarına helâk gelir, helâk olurlar!”

Dimâr, helâk demek.

Bu beş şey ne imiş:

1. (*İzâ zahara fîhimü'ttelâunu*) “Aralarında birbirleriyle lânetleşme zahir olduğu zaman...”

“—Allah seni kahretsin... Allah senin belânı versin... Gözün kör olsun emi, gözün çıksın emi...”

Millet boyuna birbirine lânet ediyor. Aralarında lânetleşme çoğaldığı zaman helâk olurlar.

Ümmet birbirine dua edecek, mü'minin mü'mine duası makbul... Hem de en hızlı, en süratli makbul olan şey; mü'minin mü'mine güzel duası... Ne beddua ediyorsun, ne lânet ediyorsun! Mü'min mü'mine lânet etmeyecek. Lânet etti mi, onun lâneti ona, onun laneti ona tutuyor; birbirlerini mahvediyorlar.

“—Karşılıklı lanetleşme ortaya çıktığı zaman...”

Bir de bir hadîs-i şerîfte geçmişti, Peygamber Efendimiz;

“—Âhir zamanda birtakım insanlar türeyecek, birbirleriyle selâmlaşması lânetleşme olacak!” diyor.

Hakikaten de bakıyorsun; mahallede bir

delikanlı öteki delikanlıyla karşılaştığı zaman bir ağır söz söylüyor, hani selamlaşıyor. Öyle selâmlaşıyor. Lânetle, ulanla başlıyor, bilmem neyle bitiriyor.

Neymiş? Birbirleriyle muhabbetleri varmış.

Bu işin fıkrası da var:

Hani birisi ötekisine hayvan ismi söyleyerek hakaret etmiş:

“—Bre bilmem ne oğlu bilmem ne, ne haber...” diye konuşunca o da kızmış.

Hâkimin huzuruna çıkmışlar. Hâkim;

“—Sen buna hakaret etmişsin, hayvan ismi söylemişsin.”

“—Evet, söyledim ama ben bunun çocukluk arkadaşımı. Aramızda çok samimiyet var, ondan söyledim.” demiş.

Artık ‘merkep oğlu merkep’ mi dedi ne dediyse bir şey demiş. Merkep deyince değil de ötekisini, şeddelisini söyleyince güzel olmuyor.

“—Samimiyet var, biz her zaman böyle söyleşiriz; şimdi niye beni yaka paça sizin huzurunuzda getirdi bilmiyorum hâkim bey, bu benim samimi okul arkadaşımıdır, mahalle arkadaşımıdır...”

Hâkim, davacının avukatına dönmüş, demiş ki;

“—Bak dava edilen şahsın avukatı böyle müdafaa ediyor, ne dersin?”

O avukat da:

“—Doğru söyledi bilmem ne oğlu bilmem ne.”

demiş.

O avukat da ötekisinin mahalle arkadaşıymış. O da ona evet o merkep oğlu merkep doğru söyledi diye konuşmuş.

Bu işin şakası ama demek ki insanlar birbirlerine küfürle, hayvan ismiyle selamlaşma durumuna gelecekler, diye Efendimiz evvelden bildiriyor. 1400 yıl önceden; “Bir zaman gelecek, öyle insanlar türeyecekler ki birbirleriyle selâmlaşması lânetleşme olacak!”

“—Allah seni kahretsin, ne haber ya, çoktandır görmedim kör olasıca...”

“—Dur ne oluyorsun?”

Birbirleriyle böyle konuşuyorlar. Halbuki İslâm’ın bir edebi, erkânı, güzelliği var. Ona uygun konuşması gerekir.

Demek bu da olabilir. Netice itibariyle bir kavmin fertleri arasında birbirleriyle lanetleme olduğu zaman!..

2. (*Ve lebisü’l-harîre*) “Erkekler ipek giymeye başladığı zaman.”

İpek ve altın, erkeklere haram. Giymemesi lazım. Dinimiz, Peygamber Efendimiz yasaklamış. Şimdi ipek giyiliyor. Neden?

Harama yasağa aldırılmıyor, Allah’tan korkmuyor. O zaman Allah da ona cezasını verir. Allah da ona yardım etmez. Zaten insanın ayakta kalması, sıhhatli durması, bir anlık ömrünü sürdürmesi her an Allah’ın lütfuyla oluyor. Kalbin çarpmasa ölürsün, Allah’ın lütfu gelmese ölürsün, felç olursun, adım atamazsın.

Güneş doğmasa mahvolursun, oksijen kalmasa mahvolursun...

“—Ozon tabakası azaldı. Şu kadar kanser artacak...” diyorlar.

Bilmediğimiz bin bir türlü koruması, ihsanı ve ikramı var. Hep onun sayesinde ayaktayız. Sen Allah’la harp et, Allah’ın bütün haramlarını icra et, ondan sonra da Allah sana cezayı verince ah etmeye hakkın olmuyor.

Demek ki, haram olan ipeği giydikleri zaman, birbirleriyle lânetleştikleri zaman...

3. (*Ve’ttahu’l-kaynâte*) “Ve şarkıcı kadınlar edindikleri zaman...”

Kaynât, şarkıcı kadınlar demek. Şarkıcı kadınlar ediniyorlar, kadın çıkıyor, şarkı söylüyor. Onlar da dinliyorlar; eğleniyorlar, içiyorlar, ne yapıyorlarsa...

4. (*Ve şeribu’l-humûre*) “İçkileri içtikleri zaman...”

5. (*Ve’ktefe’r-ricâlü bi’r-ricâli, ve’n-nisâu bi’n-nisâi*) “Erkekler erkeklerle, kadınlar da kadınlarla yetindikleri zaman...” Peygamber Efendimiz kibar söylüyor. Bu ne demek?

Homoseksüellik demek. Erkeklerin erkeklerle iktifa etmesi, lûtîlik demek. Amel-i kavmi Lût, Lût kavminin o kötü işi demek.

Kadının kadınla iktifa etmesi, *lezbiyenlik* demek. O da bir sapıklık, ötekisi de bir sapıklık. Demek ki bunlar olduğu zaman o kavim helâk olur, helâk başlarına gelir.

Bir daha sayalım:

“Aralarında lanetleşme zâhir olduğu zaman, ipeklileri giydikleri zaman, şarkıcı kadınlar edindikleri zaman, içkileri içtikleri zaman, erkekler erkeklerle kadınlar kadınlarla iktifa ettikleri, yetindikleri, zevklendikleri zaman o kavim helâk olur.”

Muhterem kardeşlerim!

Biz hocayız, hadis karşımıza konuyu getirdiği zaman söylememiz icap ediyor. Tabi ben de söylemeye utanıyorum ama gene söylüyoruz. Neden?

Çünkü bunları halkın bilmesi için Peygamber Efendimiz hadîsi şerîfinde anlatmış. Söylenecek! Peygamber Efendimiz’in sahabesi Peygamber Efendimiz’den sonra bazen gelip sorarlardı.

Mesela; yüzü kızarıyor, boynu bükük Hz. Âişe Anamız’a geliyor, diyor ki:

“—Ey Mü’minlerin Annesi! Sana bir konuyu soracağım, utanıyorum; ama öğrenmem de lazım. Bu husustaki dinin emri nedir?” diye soru soruyor.

Hz. Âişe Validemiz de:

“—Rasûlüllah Efendimiz şöyle buyurmuştu, bizim özel hayatımızda durum şuydu...” diye cevap veriyor.

Muhterem kardeşlerim!

Allah insanları, daha başka varlıkları; bildiğimiz bilmediğimiz çiçekleri, meyveleri çift çift yaratmış. İnsanları da erkekli-dişili, beyefendili,

hanımefendili yaratmış ve neslin devamını bunların evlenmelerine bağlamış. Tabiata uygun olan bu istikamet, bu güzel, meşru yol teşvik edilmiş ve sevap!

Evlenmek sevap, çoluk çocuk yetiştirmek sevap, kadının çocuğunu emzirmesi sevap... Cihad gibi sevap! Bunların hepsi güzel ve evlenen bir insanın ibadetindeki kazancı fazlalaşıyor, sevapları çoğalıyor vs. Allah bu iki cins arasında bir muhabbet, bir meyil meydana getirmiş. İyi yuva kursunlar, birbirlerine sadık olsunlar diye kanun-u ilâhî böyle tecelli etmiş. Bu nizam böyle kurulmuş. Bunu yozlaştırdı mı, çığırından çıkarttı mı, hem tabiate hem ahlâka aykırı oluyor, hem cemiyeti mahvediyor, hem de toplumların Allah tarafından da kahra uğramasına, helâk edilmesine sebep oluyor.

Onun için insanın, ihtiyaçlarını Allah'ın emrettiği yollardan, meşru yollardan karşılaması lazım. Haram yollardan sakınması lazım. Bu hadiste de onu misalleriyle görmüş olduk.

g. Sultanın Öfkelenmesi

Peygamber SAS'in bu kısa hadîs-i şerîfi Taberânî'de ve mezhep imamı Ahmed ibn-i Hanbel'in *Müsned*'inde kaydedilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.226, no:18013; Taberânî, *Mu'cemü'lKebîr*, c.XVII, s.167, no:444; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.455, no:1266; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.297, no:1399; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.327, no:1297; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.351, no:6999; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.220; Atıyye es-Sa'dî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.15, no:14633; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.299, no:1321.

إِذَا اسْتَشَاطَ السُّلْطَانُ تَسَلَّطَ الشَّيْطَانُ

(حم. طب. عن عطية السعدى)

RE. 29/10 (*Ize'steşâta's-sultânü, tesallata's-şeytânü.*)

Isteşâta, kızmak demekmiş. *Şayt*, alevlenmek, patlamak, kızıvermek, ateşlenmek mânasına geliyor.

(*Telehhebe ve taharraka gadaban*) “Kızdığı için birden ateşlenmek, öfkesi patlamak” mânasına geliyor.

(*Ize'steşâta's-sultânü*) “Sultan, yönetim elinde bulunan kimse öfkeden patladı mı, alevlendi mi, kızdı mı; (*tesallata's-şeytânü*) şeytan ona hâkim olur. Şeytan dizginleri ele alır; şeytanın emrine, avucuna, şeytanın tuzağına düşer.”

Onun için emirin, sultanın, hükümdarın, valinin, komutanın sakin olması lazım. Sakin olmayıp ateşlenip öfkelendi mi, şeytanın tuzağına düşer, avucuna girer. Dizginler şeytanın eline geçer, direksiyon onun eline verilmiş olur. Şeytan da onu helâk edecek bir tarafa sürükler; öldürtür, astırtır, kestirtir. Ahirette başı belaya girer.

Çünkü bir müslümanı haksız yere öldürmenin cezası cehennemde ebedî yanmaktır. Onun için yönetimi elinde bulunduran, ağzından hüküm, kanun çıkan insanların, elinde iktidar ve salâhiyet olan insanların vebali, belâları, cezaları, günahları çok fazladır, çok yüksektir. Onların durumları çok zordur. Allah yardım

ederse, Allah'tan korkar, titrerler de ihtiyatlı, dikkatli, halim selim, merhametli davranırlarsa paçayı kurtarırlar. Yoksa dünyaları ahiretleri mahv olur. Emirlik, komutanlık, başkanlık, yöneticilik... istenilecek bir şey değil!

Hz. Ömer RA:

“—Yâ Ömer! Keşke anan seni doğurmasaydı, keşke çayırlarda ot olsaydın da bu vazife başına gelmeseydi!” diye korkmuş.

Cennetlik, Aşere-i Mübeşşere'den olan Hz. Ömer korkmuştur. Şu anda saltanat gibi, sefa gibi görünüyor;

“—Vay arabasına bak, vay etrafındaki memurlara bak, nasıl selâm duruyorlar, ne güzel durum...”

Güzel değil, veballi bir durum!

Hz. Ömer; Dicle'nin kenarında bir kuzuyu bir kurt kapsa Ömer mes'ul, diye titremiş. Gece uyku uyumamış, çarşıda pazarda nöbet tutmuş.

Bir gece Medine-i Münevvere'nin sokaklarında gezerken bakmış ki bir kervan yoldan gelmiş. Yorgun.Develeri çöktürmüşler. Adamlar da bitkin; sıcaktan yorulmuşlar, yatmışlar, uyumuşlar. Bakmış ki mallar meydanda, adamlar uykuda!

Oradan geçerken bu durumu görmüş. Yürüyüp gitse belki bir hırsız oradan bir çuvalı götürse, tırtıklasa uyanmayacaklar. Adamlar çok derin uykuda; kendilerinden geçmişler, horul horul uyuyorlar. Sabah namazı vaktine kadar orada beklemiş. Bunların mallarına bir zarar gelmesin, diye Koca Halife Hz. Ömer elinde kamçı, sabaha

kadar orada nöbet tutmuş. Sabah vakti olunca kamçısıyla işaret ederek, vurarak:

“—Hadi bakalım, namaz vakti, artık kalkın!” diyerek uyandırmış.

Merhamete, sorumluluk duygusuna, zahmete bak!

Hz. Ömer gibi idarecilere can kurban, ne mutlu! Ama öyle olmadığı zaman, hükmü yanlış verdiği zaman vebali çok fazla.

Şimdi milletvekillerinde kanun yapma salâhiyeti var: Parmaklar kalkıyor, iniyor; sayılar sayılıyor...

“—Hadi şu kanun çıksın, hadi bu kanun insin...

Hepsi beşer kanunu, çok veballi! Yanlış bir kanun çıktığı zaman ve o kanundan dolayı haklar yenildiği, insanlar mağdur olduğu zaman ayıkla pirincin taşın! Ayıklayamazlar. Bu vebalden kurtulamazlar. 55-57 milyon insanın vebali omzunda!

Milletvekilliği, devlet başkanlığı akıllı insan işi değil! Akıllı insan oraya hiç yanaşmaz, bir kenara çekilir, kendi özel işiyle meşgul olur; var mı bundan rahatı!

Yöneticiler çok cesur, çok büyük cesaret gösteren insanlar. Allah akıl fikir versin. Yanıltmasın, şaşırtmasın, yanlış iş yaptırtmasın. Çünkü yaparlarsa, mazlumun ahını alırlarsa dünyada da ahirette de belalarını bulurlar. Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste. Burunlarından fitil fitil gelir.

O bakımdan bizden de dua etmek isteniyor.

Başınızdaki adamlara beddua etmeyin, dua edin. Allah ıslah etsin, deyin.

Sonra? Hakkı tavsiye edeceksin, doğruyu yapması için aktif olacaksın!

Bir arkadaş sabahleyin bana şikâyet ediyor. Bir yere gidiyoruz:

“—Bu milletin reaksiyon kabiliyeti kalmadı. Her türlü haksızlık gözünün önünde cereyan ediyor; gık demiyor, reaksiyon göstermiyor.”

Bu yanlış! Sana da vebal gelir. Sen de emr-i mâruf nehy-i münkerini yapmadığın, nasihatini etmediğin, arzunu söylemediğin zaman, sen de vebal altında kalırsın.

Sen de mektup yazacaksın. Elinden gelen mektupsa mektup, gidip söylemekse söylemek... Gideceksin tebliğ edeceksin:

“—Seninle hukukumuz, arkadaşlığımız var. Şunu yapıyorsun, bu yanlıştır, yaparsan vebaldir. Benim görevim söylemek...”

Engellemeye gücün yeterse engelleyeceksin. Protesto etmen gerekiyorsa, “Yanlıştır!” diyeceksin. Çünkü milletin nabzını ellerinde tutuyor, ona göre karar veriyorlar. Sen sustuğun zaman;

“—Millet bu işe razı.” diyorlar.

Eski, başörtü düşmanı Millî Eğitim bakanlarından bir tanesi, karar çıkartmış:

“—İmam Hatip okullarında kızlar başlarını açacak...”

Sana ne kızların başından! Niye açsın! İmam-

Hatip'te de açmasın, öbür tarafta da açmasın; açınca ne olacak? Sana ne, saçını görüp de zevklenecek misin? Ne istiyorsun?

Utanmıyor musun! Başını örtüyor işte, ne diye açtırmak istiyorsun! Sen şu eteğini açanları kapattırsana, öteki edepsizleri ıslah etmeye çalışsana!..

Onlara gık demiyor. Boyanmış donanmış gelip orada icra-ı sanat edenlere bir şey demiyor, başını örtenlere bir şey diyor...

İmam-Hatip'te de başlarını açacaksa, niye İmam-Hatib'e gelmiş? Dindar, bari buna ses çıkartma!

Sonra da ne demiş?

“—Ben, ‘Başlarını açacaklar!’ diye hüküm çıktıktan sonra telefonun başında oturdum, bu millet münevverdir. Hiç reaksiyon gelmedi. Millet beni tasvip ediyor!” demiş.

Bak sen susunca, “Millet tasvip ediyor.” dedi gördün mü?

Ama sen telefon etseydin, söyleseydin, gitseydin:

“—Millette çok büyük reaksiyon var. Kimsenin başörtüsüne karıştırmayalım. Zaten insan hakları, hürriyetler de bunu gerektiriyor...” filan diye geri adım atacaklardı.

Onun için bir haksızlığın karşısında hakkı söylemediğin zaman sen de mes'ulsün; o zaman idareci de sorumlu, sen de sorumlusun!

Onun için devletin, milletin işlerinde müteyakkız

olacaksınız.

Gidiyorsunuz, bakıyorsunuz; bütün vakıf malları yağmalanmış, istilaya uğramış, cami yıkık... Caminin içinde kubbesi yıkılmış. Adam caminin avlusuna gecekondur yapmış. Cami olduğu belli; kitabesi var, avlusu var, mihrabı duruyor... Orta yere gecekondur yapmış. Orayı gecekonduru yapan alçak her akşam da içiyormuş.

“—Olmaz! Bu camidir, vakıftır. Sen bunu mülküne nasıl geçirdin? Burayı nasıl istila ettin?”

Muhterem kardeşlerim!

Etraftaki insanlar da mes’ul olur, siz de mes’ulsünüz. Hepimiz mes’ulüz. Allah bizi affetsin... Haksızlığın karşısında, usulsüzlüğün karşısında durmazsak hepimiz vebal altında kalırız. Susarsak da vebal oluyor. Üzerine basa basa söylemek istiyorum.

h. Doğudan Kızıl Bir Rüzgâr Esmesi

Deylemî’nin Enes RA’dan rivayeti. Efendimiz bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki:⁸

إذا استغنى النساءُ بالنساءِ، والرجالُ بالرجالِ،

فبشرهم بريحٍ حمراءٍ؛

تخرج من قِبَلِ المشرقِ، فَيَمَسُخُ بعضهم وَيُخَسِفُ

ببعضٍ: ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

(الديلمى عن أنس)

⁸ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.326, no:1296; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.226, no:38499; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.II, s.301, no:1326.

RE. 29/11 (*İze'stağnâ'n-nisâu bi'n-nisâi, ve'r-ricâlü bi'r-ricâli, febeşşirhum bi-rîhin hamrâe; tahrucu min kıbeli'l-meşrikı, feyümsihu ba'duhüm ve yuhsefü bi-ba'din: Zâlike bimâ asev ve kânû ya'tedûn.*) (Mâide, 5/78)

(*İze'stağnâ'n-nisâu bi'n-nisâi, ve'r-ricâlü bi'r-ricâli*) Kadınlar kadınlarla müstağni olunca, erkekler erkeklerle müstağni, işini görüyor, arzusunu tatmin ediyor olunca, (*febeşşirhum bi-rîhin hamrâe*) onlara kırmızı bir rüzgâr belası musallat olacağını bildir.”

Kırmızı bir rüzgâr... (*Tahrucu min kıbeli'l-maşrik*) “Başlarına şarktan çıkan bir kırmızı rüzgâr gelecek. (*Feyümsihu ba'duhüm*) Bazılarının suretlerini hayvan suretine döndürecek, (*ve yuhsefü biba'din*) bazılarını da yerin dibine batırtacak. Böyle bir rüzgârı beklesinler. Suretleri hınzır, maymun suretine döndürecek ve onları yerin dibine geçirecek bir rüzgârın onlara geleceğini ihtar et, haber ver!”

Bu büyük bir günahdır. Çünkü tabiati tebdil ve tağyirdir, ahlâksızlığın en kötü örneklerinden birisidir. Onun için Peygamber Efendimiz böyle şiddetli bir ceza olduğunu bildiriyor.

Maalesef zamanımızda haftalık, günlük dergilerde dikkatle takip ediyoruz. Bazen bizim dergilerimizde cevabını yazıyoruz, milleti buna teşvik var. Müstehcen, pornografik yayınlarda, halkımızın, gençliğimizin ahlâkı bozulsun, aile dejenere olsun diye, bu hususta âdeta reklam var, teşvik var.

Amerika bu işi denedi: Seks konusunda

serbestliđi karar olarak aldılar. Şimdi ondan dönüyorlar. Çünkü Amerikan reisicumhuru diyor ki:

“—Amerika'nın helâki yakındır, istikbal karanlık görünüyor; çünkü gençliğin %3'ü ciddi çalışıyor, gerisi tefessüh etmiş, ahlâken dejenere olmuş.” diyor.

Sen dejenere ettin! Hürriyet diye sen dejenere ettin. Şimdi direksiyonu döndürmeye çalışıyorsun ama adam bir kere dejenere olduktan sonra yola getirmek zor. İçkiye alıştıktan, alkolik olduktan sonra bıraktırmak zor. Afyona alıştıktan sonra “Afyondan öleceksin yahu!” desen bile bıraktırmak zor. Hapse tıksan, hastaneye kapatsan kurtarması zor. En iyisi kötülüğe bulaştırmamak!

İşte İslâm bunu yapıyor, İslâm bunun için güzel. “—İslâm demokrasi dinidir, hürriyet dinidir...”

İslâm öyle değil; İslâm bazen demokrasi ve hürriyet dinidir bazen de cebir dini, baskı dinidir.

“—Yapmayacaksın bunu!” der.

Oh olsun, iyi ki öyle diyor; öyle demezse olmaz.

Hırsıza, hürriyet olur mu, edepsiz hürriyet olur mu? Onlara hürriyet yok, yaptırtmaz.

Putu tapmaya hürriyet olur mu? Olmaz.

Ağacı kendin yonttun, geğip karşıısına tapıyorsun. Olmaz böyle şey! İslâm kabul etmiyor. İslâm; Ehl-i Kitab'a müsaade ediyor da putpereste, müşrike kendi toplumu içinde müsaade etmiyor. Öyle demokratik filan değildir.

İslâm İslâm'dır. Ne demokrasiye ne başka bir şeye benzer. Onların hepsinden ileridir, hepsinden yüksektir.

Demokrasinin zaafı vardır. İslâm o zaafılardan müberrâdır. Onun için İslâm'ı sevip, anlayıp, kıymetini bilip, ona sımsıkı sarılmamız lazım!

i. Cennet Ehlinin Birbirlerini Ziyaret Etmeleri

Peygamber SAS Efendimiz müjde veriyor, istikbale ait olacak bir şeyi bize bildiriyor. Diyor ki:⁹

إِذَا اسْتَقَرَّ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِي الْجَنَّةِ، اشْتَاقَ الْإِخْوَانُ
بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ،

فَيَسِيرُ سَرِيرٌ ذَا إِلَى سَرِيرٍ ذَا وَسَرِيرٌ ذَا إِلَى سَرِيرٍ
ذَا، حَتَّى يَلْتَقِيَا؛ فَيَتَّكِي ذَا وَيَتَّكِي ذَا، فَيَتَحَدَّثَانِ
مَا كَانَ بَيْنَهُمَا فِي دَارِ الدُّنْيَا، فَيَقُولُ

يَا أَخِي تَذَكَّرُ يَوْمَ كَذَا فِي دَارِ الدُّنْيَا فِي مَجْلِسِ
كَذَا، فَدَعَوْنَا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَغَفَرَ لَنَا

(أبو الشيخ حل. ق. خط. كر. عن أنس)

RE. 29/12 (*Ize'stekarra ehlü'l-cenneti fi'l-*

⁹ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.49; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXI, s.170, no:2499; Beyhakî, *el-Ba's*, c.I, s.413, no:388; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.467, no:39285; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.303, no:1330.

cenneti, iştâka'lehavânu ba'duhüm ilâ ba'dın, feyesîru serîru zâ izâ serîri zâ, ve serîru zâ ilâ serîru zâ, hattâ yeltekıyâ feyettekî zâ ve yetteki zâ feyhaddisâni mâ kâne beynehümâ fî dâri'd-dünyâ, feyekûlu: Yâ ahî, tezkürü yevme künnâ fî dari'd-dünyâ, fî meclisi kezâ, fedeavna'llâhe fegafera lenâ.)

(İze'stekarra ehli'l-cenneti fi'l-cenneti) “Cennet ehli cennete yerleşince...”

Mahşer oldu, hesap oldu, herkesin hesabı görüldü; ehl-i cennet ayrıldı, sıratı geçtiler, mübarekler cennete geldiler, köşklerine yerleştiler, cennette herkes yerli yerine yerleşti... Bir köşk mü olacak, sıkışık mı olacak?

Hayır! Cennete en son girecek insanın sahip olduğu mülkler bu yeryüzü ve bu semavât kadar... Bir kişiye verilecek olan, bu yedi kat sema gibi. Çok muazzam mülkler verilecek. En son mertebedeki, en son cennete giren insan bile; bana verilen şey en büyük mükâfat, bana verilenden daha büyüğü başkasına verilmemiştir, sanacak. O kadar büyük mülkler verilecek. Herkes mülküne, cennete gitti...

Sonra cennet ehli ne oldu?

(İştâka'l-ehavânu ba'duhüm ilâ ba'dın) “İki kardeş birbirlerini özlerler, iştiyak duyarlar.”

Şimdi sen cennete girdin; Allah'ın lütfuyla, izniyle, öbür arkadaşın da cennete girdi.

“—Yahu bizim Ahmet'i çok özledim.” diyorsun, sen arkadaşını özölüyor, iştiyak duyuyorsun. “Görüşsem...” diye içinde bir arzu beliriyor.

(*Feyesîru serîru zâ izâ serîri zâ ve serîru zâ ilâ serîru zâ*) “Bunun cennetteki tahtı, seriri ötekisine doğru kaymaya, gitmeye başlar, ötekisinin cennetteki tahtı, seriri bu tarafa doğru kaymaya başlar.” İkisi de birbirlerine doğru geliyorlar.

Neden? Müştâk oldular, birbirlerini görmek istediler. Gönüllerinde arzu belirdi mi, arzuları yerine geldiğinden tahtlar birbirlerine doğru gitmeye başladı. Birbirlerine doğru tahtlar uçuyor. Nasıl taht bunlar? Kimisi inciyle süslü, kimisi altınla, kimisi zebercedle, kimisi yakutla, cennet taşlarıyla... Kıymetli taşlarla süslü harika serirler... Allah cümlemizi öyle yerlere oturtsun...

İkisi birbirlerine doğru uçarak gelirler. O bu tarafa doğru gelir, o bu tarafa doğru gelir; yaklaşıyorlar. Uzayda yaklaştıkları gibi, gözüme öyle geliyor. (*Hattâ yeltekıyâ*) “Nihayet birbirlerine kavuşurlar.”

İkisi el-hamdü lillâh karşı karşıya geldi. (*Feyettakî zâ ve yettaki zâ*) “Mücevherle süslü tahtlarında karşılıklı; o yaslanıyor, bu yaslanıyor. (*Feyuhaddisâni mâ kâne beynehümâ fî dâri'd-dünyâ*) Dünyada aralarında geçenleri, hatıraları konuşmaya başlarlar.”

Nederler? (*Feyekülü: Yâ ahîtezkürü yevme künnâ fî dari'ddünyâ fî meclisi kezâ.*) “Birisini ötekisine der ki; ‘Ey kardeşim! Biz dünya hayatındayken, dünya evinde, dünya yurdundayken hatırlıyor musun bir toplantıdaydık...’“

Diyelim ki İskenderpaşa’da kubbenin altında Es’ad Hoca hadis okuyordu da biz de dinliyorduk.

(Fedeavna'llàhe feğafera lenâ) “Görüyor musun bak, biz orada Allah’a dua ettik de Allah bizi mağfiret edip cennete soktu!” derler. Allah bize de bu konuşmaları yaptırsın... Allah hepinizden razı olsun...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
12. 01. 1992 -İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

